FACULTEIT PSYCHOLOGIE EN
PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

Academiejaar 2017–2018

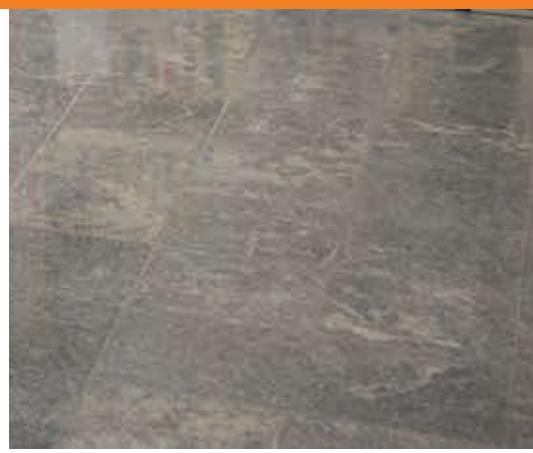
200 JAAR
UNIVERSITEIT
GENT

7 Kiezen voor pedagogische wetenschappen
9 Opbouw
18 Studieprogramma
21 Inhoud vakken eerste jaar
26 Weekschema eerste jaar
29 Iets voor mij
33 Studieondersteuning
37 Internationalisering
41 Facultaire studentenverenigingen
43 Aan het werk
47 Informeer je (goed)!
50 Stadsplan

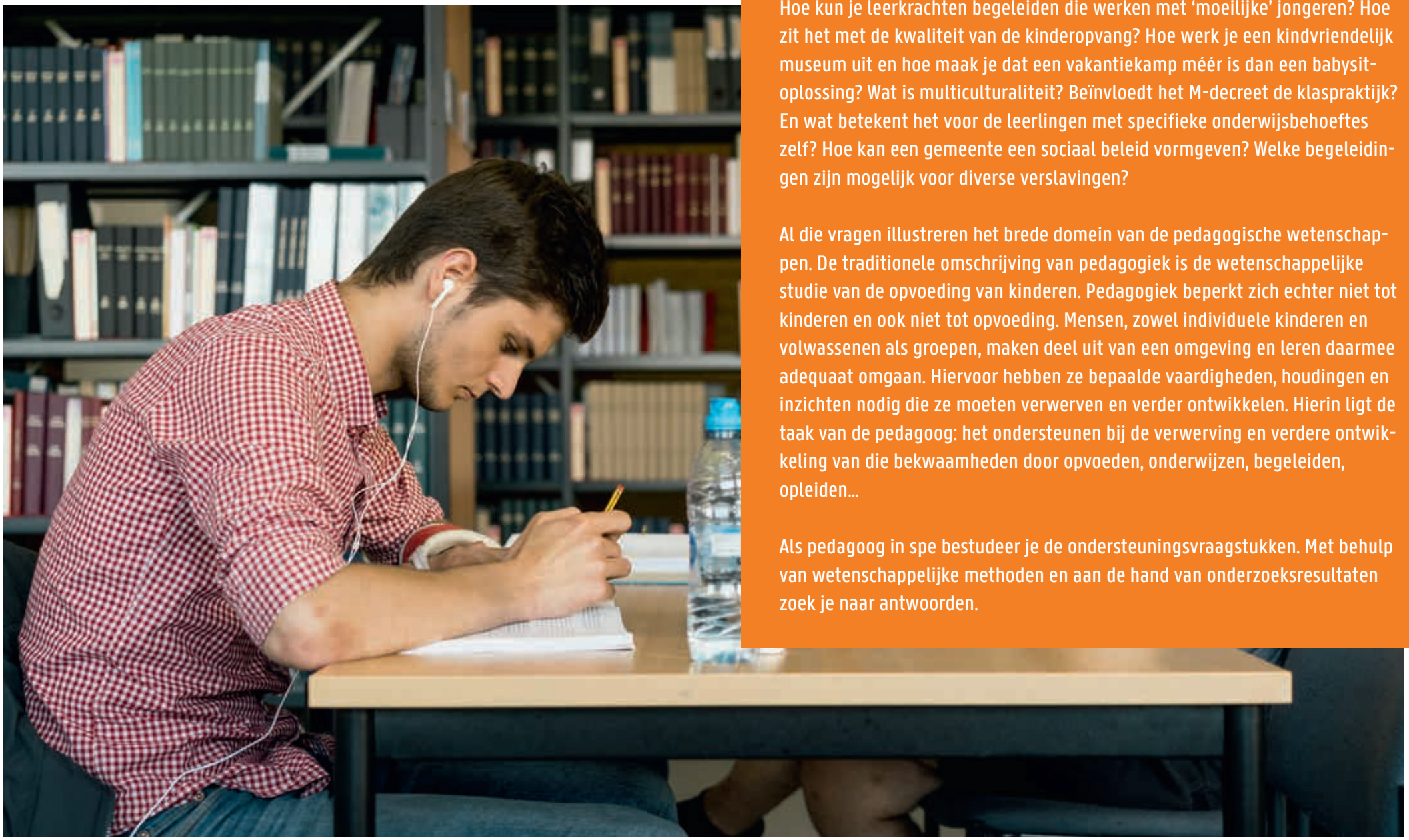
www.ugent.be/pp

De informatie in deze brochure is bijgewerkt tot 1 september 2016.
Grafisch ontwerp www.fabrique.nl
Opmaak www.wilfrieda.com
Druk en afwerking www.lannooprint.be
Fotografie © Christophe Vander Eecken
coverfoto © Arjan Benning (Hazazah)
Gedrukt met vegetale inkten op 100% gerecycleerd Cocoon papier en met elektriciteit afkomstig uit CO_2 neutrale bronnen.

RECYCLED
Papier gemaakt van gerecycled materiaal
FSC® C013103

Hoe kun je leerkrachten begeleiden die werken met ‘moeilijke’ jongeren? Hoe zit het met de kwaliteit van de kinderopvang? Hoe werk je een kindvriendelijk museum uit en hoe maak je dat een vakantiekamp méér is dan een babysit-oplossing? Wat is multiculturaliteit? Beïnvloedt het M-decreet de klaspraktijk? En wat betekent het voor de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeftes zelf? Hoe kan een gemeente een sociaal beleid vormgeven? Welke begeleidingen zijn mogelijk voor diverse verslavingen?

Al die vragen illustreren het brede domein van de pedagogische wetenschappen. De traditionele omschrijving van pedagogiek is de wetenschappelijke studie van de opvoeding van kinderen. Pedagogiek beperkt zich echter niet tot kinderen en ook niet tot opvoeding. Mensen, zowel individuele kinderen en volwassenen als groepen, maken deel uit van een omgeving en leren daarmee adequaat omgaan. Hiervoor hebben ze bepaalde vaardigheden, houdingen en inzichten nodig die ze moeten verwerven en verder ontwikkelen. Hierin ligt de taak van de pedagoog: het ondersteunen bij de verwerving en verdere ontwikkeling van die bekwaamheden door opvoeden, onderwijzen, begeleiden, opleiden…

Als pedagoog in spe bestudeer je de ondersteuningsvraagstukken. Met behulp van wetenschappelijke methoden en aan de hand van onderzoeksresultaten zoek je naar antwoorden.

Als je echt gemotiveerd bent, zal het je lukken. Wees ook niet bang om extra hulp in te schakelen. Het getuigt niet van zwakheid maar van een gezonde portie zelfkennis. Ga zeker naar de infodagen en ik had er ook veel aan om de cursussen te gaan inkijken in de afdeling Studieadvies.

Machteld, masterstudente

© Hilde Christiaens

KIEZEN VOOR PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

Kiezen voor pedagogische wetenschappen is kiezen voor een veelheid aan doelgroepen, situaties en doelstellingen. Pedagogische praktijken vind je enerzijds in organisaties en instituties zoals bv. onderwijs en welzijnszorg. In dergelijke organisaties vormt het ondersteunen van opvoedings- en ontwikkelingsprocessen het doel. Anderzijds komen pedagogische processen en praktijken ook tot ontwikkeling in minder formele contacten, bv. via media, museumbezoek enz.

De opleiding tracht enerzijds recht te doen aan die differentiatie, maar anderzijds ook de samenhang te zien over die verschillende pedagogische praktijken heen. Daardoor komen heel uiteenlopende vormen van pedagogisch handelen aan bod en wordt tegelijk gepoogd om de samenhang in de verscheidenheid van pedagogische interventies in beeld te brengen. Dat zorgt ervoor dat je als student polyvalent wordt gevormd, waardoor het beroepsprofiel gekenmerkt wordt door een brede inzetbaarheid en een grote mobiliteit.

De opleiding streeft bovendien zelf ook naar een zo groot mogelijke diversiteit met betrekking tot gender, afkomst en inclusie van personen met functiebeperkingen.

BACHELOR

180 studiepunten

1STE JAAR — GEMEENSCHAPPELIJK VAKKENPAKKET PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

2DE JAAR — GEMEENSCHAPPELIJK VAKKENPAKKET PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

3DE JAAR

Afstudeerrichting: Pedagogiek en onderwijskunde	Afstudeerrichting: Orthopedagogiek	Afstudeerrichting: Sociale agogiek

MASTER

120 studiepunten

1STE JAAR

Pedagogiek en onderwijskunde majors: pedagogiek en onderwijskunde; lerarenopleiding	Orthopedagogiek	voorbereidingsprogramma: Na Ba Ped.Wet.; Sociale agogiek: 60 sp Na Ba Ped.Wet.; Pedagogiek en onderwijskunde / Orthopedagogiek: 74 sp

2DE JAAR

Pedagogiek en onderwijskunde majors: pedagogiek en onderwijskunde; lerarenopleiding	Orthopedagogiek majors: ortho-pedagogiek, lerarenopleiding	Master in het sociaal werk (60 sp of één jaar studieduur)

MASTER-NA-MASTER
- meertalige bedrijfscommunicatie
- Conflict and Development
- Statistical Data Analysis

e.a.

Specifieke lerarenopleiding

Doctoraat

Postgraduaatsopleidingen

Permanente vorming

ANDERE MASTERS

Rechtstreeks
- gender en diversiteit

Via verkorte bachelor
- moraalwetenschappen
- wijsbegeerte
- rechten

Via voorbereidingsprogramma
- pedagogiek en onderwijskunde / orthopedagogiek (de andere afstudeerrichting)
- psychologie
- communicatiewetenschappen
- sociologie
- algemene economie
- bedrijfseconomie

OPBOUW

De opleiding start met een bachelor van 180 studiepunten. De bachelor biedt vervolgens toegang tot twee onderscheiden masteropleidingen met elk een eigen opbouw en finaliteit. Met name de Master in de pedagogische wetenschappen (met twee afstudeerrichtingen) en de Master in het sociaal werk (mits je een voorbereidingsprogramma volgt).

BACHELOR

HET EERSTE JAAR

Het eerste jaar van de bacheloropleiding sluit aan op de eindtermen van het secundair onderwijs en beoogt een brede basisvorming. Dat betekent dat de nadruk gelegd wordt op:
- de pedagogiek als wetenschap met eigen identiteit;
- de pedagoog in het beroep als 'reflective practitioner';
- de pedagoog als wetenschapper.

Dat wordt vertaald in een reeks algemene opleidingsonderdelen waarbinnen vier lagen te onderscheiden zijn:
- de **pedagogische kern** met algemene opleidingsonderdelen die de kern van de opleiding uitmaken;
- de **methodologische basis** met algemene opleidingsonderdelen die het wetenschappelijk onderzoek voorbereiden;
- de **ondersteunende laag** die de kernvakken onderbouwt en verdiept;
- de **praktijklaag** met opleidingsonderdelen die gericht zijn op de samenhang en wisselwerking tussen theorie en praktijk.

HET TWEEDE JAAR

De vier lagen uit het eerste jaar worden verder **verbreed en verdiept**. Bijkomend wordt er een **deontologische** laag ingeleid met algemene opleidingsonderdelen die toegevoegd worden vanuit ethisch en deontologisch perspectief.

HET DERDE JAAR

Het derde jaar van de opleiding gaat verder met de verbreding en verdieping van de methodologische basis, de ondersteunende laag, de pedagogische kern, de praktijklaag, de deontologische laag.
Er wordt nu ook gedifferentieerd naar **afstudeerrichtingspecifieke opleidingsonderdelen**, die voorbereiden op de verschillende masterprogramma's.
Naast een aantal algemene opleidingsonderdelen worden per afstudeerrichting enkele specifieke vakken opgenomen.

Honoursprogramma's
Ben je er na je eerste bachelorjaar van overtuigd dat universiteit voor jou net dat ietsje meer mag zijn? Dan zijn de honoursprogramma's van de UGent beslist iets voor jou.
Ze bieden je tal van intellectuele uitdagingen naast je normale curriculum.

In het universiteitsbrede honoursprogramma begeef je je ver buiten de grenzen van je eigen studiegebied om op zoek te gaan naar het hoe en waarom van wetenschap in onze wereld. Samen met een kleine groep medestudenten uit alle studierichtingen debatteer je met specialisten uit verschillende disciplines over de meest uiteenlopende actuele en historische topics. In de facultaire honoursprogramma's krijg je de kans om je verder te verdiepen in je eigen studiegebied, of om vakken mee te volgen in andere studiegebieden die je fascineren.
Je kan er bovendien ook je eerste stappen wagen in het wetenschappelijk onderzoek.

Meer weten?
www.ugent.be/honoursprogramma

© Hilde Christiaens

Dieper graven
In deze brochure ligt de nadruk op de bacheloropleiding en op het eerste jaar van die bachelor in het bijzonder. Een vlotte start is immers cruciaal. Het eerste jaar van een universitaire opleiding beoogt een grondige inleiding in een aantal basisvakken. De vakspecialisatie gebeurt in de daaropvolgende bachelorjaren of in de master. Het is daarom ook altijd interessant om het vakkenpakket van de verdere jaren grondig te bekijken. Dat kan via de website www.studiekiezer.ugent.be. De vakken uit het tweede of derde bachelorjaar bepalen vaak net het gezicht van je opleiding en geven een beeld van wat je later écht te wachten staat.

Of Science…
Om de internationale herkenbaarheid te vergroten, luidt de officiële titel op het diploma 'Bachelor/Master of Science in de pedagogische wetenschappen '.

MASTER

De masteropleiding leidt tot de zelfstandige beroepsuitoefening. De bachelor pedagogische wetenschappen biedt toegang tot twee onderscheiden masteropleidingen met elk een eigen opbouw en finaliteit. Met name de Master in de pedagogische wetenschappen (met twee afstudeerrichtingen) en de Master in het sociaal werk (mits je een voorbereidingsprogramma volgt).

MASTER IN DE PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

De opleiding tot Master in de pedagogische wetenschappen bestaat uit twee afstudeerrichtingen: de afstudeerrichting Pedagogiek en onderwijskunde enerzijds en de afstudeerrichting Orthopedagogiek anderzijds.

De **afstudeerrichting Pedagogiek en onderwijskunde** kijkt naar het pedagogisch handelen in contexten waar leren en ontwikkelen centraal staan.

Masterproef
De master eindigt met een masterproef. Het is een persoonlijk wetenschappelijk werk over een onderwerp naar keuze. Die keuze gebeurt in overleg met de promotor, dat is de professor die het werk begeleidt, samen met de wetenschappelijke staf. Je werkt zelfstandig een wetenschappelijk onderwerp uit en dat houdt een zekere verdere specialisatie in, een element waarnaar tijdens een sollicitatie dikwijls wordt gevraagd. De masterproef is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van de masteropleiding.

Via onderzoek, theoretische analyses, analyse van beleid en praktijkconfrontaties verken je systematisch opvoedingscontexten, onderwijssettings en opleidingssectoren.
'Onderwijs' wordt daarbij niet verengd tot één sector. Naast de klassieke onderwijsstructuren en -systemen (bv. kleuter-, lager, secundair en hoger onderwijs, Centra voor Volwasseneneducatie, Basiseducatie …) wordt de meer professioneel gerichte aanpak niet vergeten (bv. Syntra, VDAB …).
Je bestudeert ook de non-formele en informele contexten waarin leren en ontwikkelen bevorderd worden: musea, de media, de pers, jeugdorganisaties, de edutainment sector, online en virtuele omgevingen, recreatieve settings enz.
Als doelgroep bestudeer je niet alleen kinderen en jongeren, maar even goed volwassenen. Je kijkt ook naar wie verantwoordelijk is voor het ontwerpen, implementeren en evalueren van de leer- en ontwikkelomgevingen of naar actoren die indirect de doelgroep beïnvloeden (bv. ouders, beleidsmakers, economische en sociaal-culturele stakeholders).
Daarom is er veel aandacht voor leraren en de lerarenopleiding, train-the-trainers, ondersteuning van opvoeders, ouders en organisaties/instellingen bij leer- en ontwikkelprocessen. Verschillende niveaus worden onderscheiden in de discussies, oefeningen, theoretische verkenningen, het veldwerk …
Je onderzoekt op een wetenschappelijke manier o.a. de rol van de ouders en het thuismilieu, de versterking van de sociale en emotionele ontwikkeling van jongeren, meertaligheid van migranten, de rol van crèches en kleuteropvoeding voor de latere ontwikkeling, de socialiserende invloed van de thuiscontext (sociaal, cultureel kapitaal) … Gewone en nieuwe gezinssituaties komen aan bod (scheiding, co-ouderschap …), opvoeden en onderwijzen in andere culturele, nationale en internationale contexten (ontwikkelingslanden), en hoe specifieke actoren in de samenleving opvoeding en onderwijs ondersteunen en/of problematiseren.
In ruimere zin wordt de 'pedagogisering' van de omgang met kinderen en jongeren en volwassenen in die contexten geproblematiseerd: wat met opvoedingswinkels, tijdschriften voor ouders, opvoedingsondersteuning, levenslang leren …?

Op het microniveau richt je je op het systematisch en optimaal ondersteunen van concrete leer-, interactie- en trainingsprocessen. Op het mesoniveau focus je op visievorming en strategisch beleid van organisaties, opleiding en instellingen. Op het macroniveau wordt de rol belicht van de culturele context, globalisering, de historische inbedding, discussies over kwaliteitszorg, de impact van nieuwe technologieën, de directe en indirecte invloed van politiek en economie.

De onderwijsaanpak in deze opleiding staat model voor de rijke variatie aan leer- en ontwikkelaanpakken die je in de praktijk terugvindt en die theoretisch onderbouwd en onderzocht wordt. Klassieke hoorcolleges zijn beperkt; er wordt vooral ingezet op microteaching, miniconferenties, veldwerk, minionderzoekcycli, tutoring, groepswerkstukken, coaching en begeleiding. Er wordt veel geïnvesteerd in tussentijdse feedback. Als student krijg je binnen de aangeboden kaders veel vrijheid in het kiezen van je focus, perspectief, thema's, onderzoekcontexten … Het grote aantal professoren die in deze afstudeerrichting lesgeven staat garant voor een zeer breed expertisedomein waarop je bv. je masterproef en stage kunt enten.
De onderzoeksstage is naast de masterproef één van de belangrijkste bouwstenen van de opleiding. Daarbij is er naast een 'meedraaicomponent' aandacht voor een onderzoeksluik waarin je een educatieve vraag van de stageplaats aanpakt. Stagecontexten weerspiegelen de volle breedte van de hierboven beschreven contexten. Stages worden ook in een internationale context uitgevoerd. Stagethema's zijn o.a. gezondheidsvoorlichting, peer tutoring in Zuid-Afrikaanse scholen, werken met poppen om wetenschappelijke geletterdheid te ontwikkelen, uitbouw van een educatief museum, Engels voor anderstalige kinderen, educatieve borden ontwerpen in Bellewaerde, speelleerklassen voor kinderen met taalachterstand, ontwikkelen en uittesten van een pakket om BSO-leerlingen meer te motiveren, uitbouwen van kleuteropvoeding in Chinese rurale gebieden, kwaliteitsanalyse van een operaopleiding, opleiden van monitoren voor Braziliaanse straatkinderen enz.
Belangrijk is dat in deze afstudeerrichting een aantal vakken equivalent is met opleidingsonderdelen uit de Specifieke Lerarenopleiding (SLO).

De **afstudeerrichting Orthopedagogiek** legt het accent op de studie van het pedagogisch handelen vanuit maatschappelijk 'verbijzonderde' situaties. Het betreft de bijzondere situaties van mensen met een (functie)beperking (disability studies), met gedrags- en emotionele problemen (gedragsstoornissen) en van mensen met een verslavingsproblematiek (middelenmisbruik). Binnen de afstudeerrichting wordt in het tweede masterjaar naast de gelijknamige *major Orthopedagogiek* ook een *major Lerarenopleiding* voorzien die al een aantal studiepunten van de specifieke lerarenopleiding omvat.

- **Disability studies**

Vroeger werd de situatie van mensen met een (functie)beperking vooral bestudeerd vanuit een individueel-biologische hoek. Bovendien werd ervan uitgegaan dat personen met een (functie)beperking getraind moest worden zodanig dat zij zich konden aanpassen aan de eisen van de omgeving.
De Disability studies-richting probeert het fenomeen veel breder te bestuderen: men ziet het als een onderdeel van een historisch, politiek, cultureel en sociaal proces. Het zijn niet alleen de 'revaliderende' maatregelen ten aanzien van personen die besproken worden, maar ook de manier waarop de omgeving toegankelijker, minder onderdrukkend en

In het schema bij het begin van deze rubriek vind je een paar voorbeelden van specifieke vervolgopleidingen.

minder discriminerend georganiseerd kan worden. Disability studies laat naast de negatieve punten uit het leven van mensen met beperkingen ook hun veerkracht en hun soms specifieke cultuur (bv. dovencultuur) op een positieve manier aan bod komen.

– **Gedragsstoornissen en Middelenmisbruik**

De recente veranderingen in onze maatschappij kenmerken zich vooral door een toename van meer complexe patronen van de gedragsstoornissen en middelenmisbruik. Waar de pedagogische (kinderen) en agogische (volwassenen) aspecten vroeger vooral bestudeerd werden vanuit een ziekte en stoornismodel komt nu vooral het afwisselend zinvol methodisch en zinvol handelen met die groepen aan bod.
Het betekent dat de diagnose een integraal onderdeel vormt van het handelingsplan dat op zijn beurt regelmatig bijgestuurd en geëvalueerd wordt. De aanpak van die kinderen en personen wordt onvermijdelijk gesitueerd in een maatschappelijk, cultureel, gezondheidsgericht, psychologisch en rechten paradigma. Er wordt gewezen op organisatorische en methodische aspecten van een bepaalde behandelingscontext. De benaderingen worden gesitueerd in het integratieve en postmodernistische kader van de theoretische orthopedagogiek en tegelijk praktisch uitgewerkt.

MASTER IN HET SOCIAAL WERK

De masteropleiding Sociaal werk concentreert zich op de studie van het pedagogisch handelen in de bredere sociale context van instituties en praktijken die sociale en culturele ontplooiing nastreven zoals het welzijnswerk (o.a. het forensisch of strafrechtelijk welzijnswerk), het sociaal-cultureel werk met jongeren en volwassenen, de samenlevingsopbouw, interventies in de culturele en vrijetijdssfeer.
De differentiatie tussen een masteropleiding Pedagogische wetenschappen en een masteropleiding Sociaal werk laat toe het sociaalagogisch perspectief binnen de pedagogische wetenschappen uitdrukkelijker te profileren.

Momenteel ben ik zeer intensief bezig met uit te zoeken wat mijn opties zijn na mijn afstuderen. Het liefst zou ik nog een master volgen, waarschijnlijk in de richting van management van de non-profitsector. Mijn ideale job zou een human resources job zijn.

Cathy, masterstudente

EN VERDER (STUDEREN)...

NIET-AANSLUITENDE MASTER

Na het afronden van een bacheloropleiding volgen de meeste studenten de rechtstreeks aansluitende master. Het is nog steeds de meest voor de hand liggende keuze. Een trajectwissel is soms ook mogelijk. Een aantal bachelordiploma's kan doorstromen naar een masteropleiding in een ander (min of meer aanverwant) studiedomein. Kies je voor een vakgebied dat minder nauw aanleunt bij je bachelor, dan zul je je kennisniveau moeten bijwerken via een voorbereidingsprogramma.

EEN TWEEDE MASTERDIPLOMA

Wie al een masteropleiding achter de rug heeft en de opgedane kennis nog wil verbreden of verdiepen, kan kiezen voor een bijkomend masterdiploma of een master-na-masteropleiding (ManaMa). Een ManaMa eindigt net als een initiële master (ManaBa) met een masterproef.

Eerst wil ik enkele jaren in een leefgroep meewerken als opvoedster. Daarna wil ik wellicht wel als orthopedagoog aan de slag. Ik ben van plan om volgend jaar te beginnen met de lerarenopleiding. Ofwel volg ik lager onderwijs in afstandsonderwijs. Dan begin ik misschien wel als leerkracht lager onderwijs in een school met kinderen met problemen. Ik weet het eigenlijk nog niet.

Aurelie, masterstudente

SPECIFIEKE LERARENOPLEIDING

De specifieke lerarenopleiding (SLO) leidt tot het diploma van leraar en is in eerste instantie gericht op de vorming van toekomstige leraren secundair onderwijs. Er is evenwel ook aandacht voor een bredere educatieve vorming met het oog op onderwijsopdrachten in het hoger onderwijs of vormingsinitiatieven in een bedrijfscontext, het sociaal-cultureel vormingswerk, musea enz.
De opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten, waarvan 30 studiepunten theorie en 30 studiepunten praktijk.
In de lerarenopleiding leer je de verworven vakkennis uit je basisopleiding omzetten in zinvolle leerinhouden voor leerlingen, leer je leerprocessen te begeleiden en ontwikkel je een pedagogische bekwaamheid om jonge mensen te ondersteunen in hun ontwikkeling. De opleiding steunt hierbij op algemeen pedagogisch-didactisch gerichte cursussen enerzijds en op de vakdidactiek van de eigen studierichting anderzijds.

DOCTORAAT

Doctoreren is een doorgedreven vorm van specialisatie rond een bepaald onderwerp in een bepaald onderzoeksdomein. Na een intensieve periode van origineel wetenschappelijk onderzoek schrijf je de resultaten neer in een proefschrift dat je verdedigt voor de examenjury. Na slagen krijg je de titel van doctor. Het is de hoogste graad die kan worden uitgereikt door een Vlaamse universiteit. Basisvoorwaarde is uiteraard een diepgaande interesse voor een bepaald vakgebied, gekoppeld aan een brede maatschappelijke belangstelling én de bereidheid om je een aantal jaren in te zetten voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek. De meeste doctorandi zijn in die periode tewerkgesteld aan de universiteit als wetenschappelijk medewerker of in het kader van een onderzoeksproject. Een hoge graad van expertise en de gepaste omkadering zijn alvast aanwezig.

Een doctoraatstitel kan een belangrijke troef zijn voor leidinggevende en creatieve (research)functies, niet het minst door de internationale ervaring die de doctoraatsstudent opbouwt. De titel van doctor is ook een voorwaarde voor wie een academische carrière binnen de universiteit of een andere wetenschappelijke instelling ambieert.

LEVENSLANG LEREN

Een uitgebreid aanbod van opleidingen voor professionelen verzekert permanent de overdracht van kennis en technologie bv. in nauwe samenwerking met de bedrijfswereld of beroepsverenigingen. En ook als student kan je je kennis verruimen of verdiepen via lezingen, voordrachten, opleidingen ... binnen of buiten je eigen domein.

PERMANENTE VORMING

De opleidingstrajecten of seminaries tot her-, na- of bijscholing, georganiseerd buiten het kader van de bachelor- en masteropleidingen, zijn gebundeld onder de term 'permanente vorming'. De programma's zijn zeer uiteenlopend qua omvang en duur. Ook de toelatingsvoorwaarden zijn erg verschillend afhankelijk van de opleiding.
Aan de faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen wordt aan pedagogen de permanente vorming Armoede en participatie aangeboden.

Studiepunten
Studiepunten (sp) verwijzen naar de omvang van een vak/opleiding. Elk 'jaar' bestaat uit 60 sp verdeeld over de verschillende vakken. Bij het bepalen van het aantal studiepunten wordt niet alleen rekening gehouden met het aantal uren les, oefeningen, practica... maar ook met de tijd die nodig is om alles te verwerken. Meer details over de inhoud van de vakken en de verhouding aantal uren les/oefeningen/practica/persoonlijke verwerking... vind je op de studiefiches op: www.studiegids.ugent.be. Ga via de faculteit naar je opleiding en klik op het vak waarover je meer wilt weten.

Semestersysteem
Alle opleidingen zijn georganiseerd volgens het semestersysteem. Dat wil zeggen dat het academiejaar opgesplitst is in twee semesters. Het is een stimulans om regelmatig te werken vanaf het begin van het academiejaar. Elk semester eindigt met de examens over de vakken van dat semester. Zo krijg je al halfweg het academiejaar feedback over je vorderingen, je manier van werken enz. Een beperkt aantal vakken wordt gedoceerd over de twee semesters heen (jaarvakken).

1STE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Onderwijskunde	5	1
Orthopedagogiek	5	1
Sociale agogiek	5	1
Sociologie	5	2
Psychologie	5	1
Wijsgerige antropologie	5	2
Statistiek I	8	1
Pedagogische basisbegrippen en contexten	7	2
Onderwijskunde: praktijk, onderzoek en beleid	5	2
Orthopedagogiek: praktijk, onderzoek en beleid	5	2
Sociale agogiek: praktijk, onderzoek en beleid	5	2

2DE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Historische pedagogiek	6	1
Comparatieve en internationale pedagogiek	6	2
Ontwikkelingspsychologie	6	1
Interculturele pedagogiek	6	1
Fysiologie	4	2
Statistiek II	6	2
Early Childhood Education and Care	5	2
Wetenschapstheoretische grondslagen van de pedagogiek	5	2
Ethiek en deontologie van het pedagogische handelen	5	1
Klinische praktijken en onderzoek	5	2
Diversiteit en inclusie	6	1

3DE JAAR BACHELOR

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
GEMEENSCHAPPELIJKE VAKKEN		
Psychologische modellen van hulpverlening	5	1
Jeugdbescherming en jeugdhulp	5	1
Onderzoeksmethoden I	5	2
Cultuur en educatie	5	1
Interpretatieve onderzoeksmethoden	5	1
AFSTUDEERRICHTINGSVAKKEN PEDAGOGIEK EN ONDERWIJSKUNDE		
Onderwijskundig ontwerpen [en,nl]	6	2
Taal in kleuter- en lager onderwijs	6	2
Didactische werkvormen	6	1
Wiskunde in kleuter- en lager onderwijs	6	2
Curriculumontwikkeling	6	1
Integratieseminarie	5	J
AFSTUDEERRICHTINGSVAKKEN ORTHOPEDAGOGIEK		
Theoretische orthopedagogiek	9	2
Orthopedagogiek van bijzondere groepen	6	1
Ontwikkelings- en gedragsstoornissen: psychologische diagnostiek	4	2
Klinisch-psychologische vaardigheden en diagnostiek	3	2
Neuropsychiatrie	3	2
Integratieseminarie	5	J
Orthopedagogische praktijk en stage	5	2
AFSTUDEERRICHTINGSVAKKEN SOCIALE AGOGIEK		
Internationaal sociaal werk	5	1
Maatschappelijke dienstverlening	7	2
Sociaal-cultureel werk en samenlevingsopbouw	7	2
Theoretische orthopedagogiek	5	2
Integratieseminarie	5	J
Agogische praktijk	6	1

Na de bachelor
Een korte beschrijving van de inhoud van de rechtstreeks aansluitende master(s) vind je in deze bachelorbrochure onder 'opbouw'.
Een uitgebreide beschrijving van de master, inclusief schakel- en voorbereidingsprogramma's, en het concrete vakkenpakket kun je raadplegen via de website: www.studiekiezer.ugent.be.

Ik kan geen goede studente zijn als ik geen goed evenwicht heb tussen studeren en vrije tijd. Iedereen moet voor zichzelf uitmaken wat het best werkt. Bij mij is er een tijd voor plezier en een tijd voor studeren.

Sylvie, 3de jaar bachelor

INHOUD VAKKEN EERSTE JAAR

Welke vakken staan op het programma van je eerste jaar? Welke onderwerpen komen aan bod? We gaan er hier wat dieper op in zodat je een goed beeld krijgt van je eerste jaar aan de universiteit. Een vlotte start is cruciaal en is de beste garantie op succes.

ONDERWIJSKUNDE

Hier komt het leren in de breedste zin van het woord aan bod: leren in scholen, leren in een museum, gedurende een jeugdkamp, leren op de werkplek, leren van volwassenen. Daarbij kijken we ook naar de manier waarop dit leren bevorderd wordt: de instructieaanpak. Eerst wordt stap voor stap een referentiekader opgebouwd over de actoren, processen en variabelen die bij de leer- en instructieprocessen horen. Het vormt de aanzet om drie grote stromingen in de visies op leren en instructie te behandelen en na te gaan wat dat ons leert over het opzetten van formele en/of informele leerprocessen: behaviorisme, cognitivisme en constructivisme. Op die manier maak je kennis met de theorieën en het onderzoek bij mastery learning, social learning theory, cognitive apprenticeship, experiential learning, situated cognition enz. Bovendien word je zelf betrokken bij onderzoeksopzetten waardoor je de leer- en instructieaanpakken zelf aan den lijve ervaart. Aan de hand van diverse thema's begrijp je hoe instructie ontworpen wordt (instructional design) en krijg je inzicht in de aanpak rond curriculumontwikkeling, de evaluatieproblematiek en metacognitie.
Belangrijk is dat, naast de werkcolleges, je ook zelf actief aan de slag gaat met theorie en onderzoek.

ORTHOPEDAGOGIEK

Vanuit de theoretische invalshoek bestudeer je personen met een verstandelijke, fysieke, auditieve en visuele beperking, personen met gedrags- en emotionele stoornissen, personen met autisme-spectrumstoornissen, personen met ernstig meervoudige beperkingen, personen die middelen misbruiken en personen met een dubbele diagnose. Je bestudeert geschiedenis, begrippenkader, etiologie, psychologie en orthopedagogische aanpak. Praktijkgericht bespreek je casussen die de theoretische kaders in een juist perspectief brengen. Afronden gebeurt met een overzicht van enkele grote theoretische kaders die van belang zijn voor de orthopedagogiek.

SOCIALE AGOGIEK

Volgende thema's worden behandeld:

- sociale agogiek als praktijk, als wetenschap en als beroep;
- de verzorgingsstaat als context van sociaalagogisch handelen;
- van probleemdefinitie naar sociaalagogisch werkveld;
- dimensies van sociaalagogisch handelen;
- van praktijk naar onderzoek.

SOCIOLOGIE

Waarom zijn sommige mensen rijk en andere mensen arm? Hoe komt het dat sommige mensen misdrijven plegen? Waarom geloofden mensen vroeger dat de wereld rondom hen 'bezeten' was door bovennatuurlijke krachten, en nu niet meer? Het zijn maar enkele van de vele vragen waarop de sociologie een antwoord tracht te geven. Het uitgangspunt van de sociologie is dat het menselijk handelen (zoals het plegen van misdrijven) en menselijke kenmerken (zoals rijk of arm zijn) tot op zekere hoogte bepaald worden door de samenleving. Het belangrijkste doel is dan ook om toe te lichten hoe de samenleving dat precies doet.
Je start met de studie van de structuur en de cultuur van de samenleving. De structuur verwijst naar de verschillende posities die mensen innemen (zoals het onderscheid tussen bezitters en niet-bezittenden en het onderscheid tussen mannen en vrouwen). De cultuur verwijst naar de ideeën en waarden van mensen. Een tweede stap betreft de studie van twee processen die de maatschappelijke werking ondersteunen: institutionalisatie of de vorming van geijkte procedures in het menselijke handelen (bv. de regeling van de voortplanting via het instituut van het huwelijk) en socialisatie, of het aanleren van die procedures aan elke nieuwe generatie. Die inzichten pas je toe op een aantal deelterreinen van de sociologie, zoals de studie van sociale ongelijkheid, sociale verandering, afwijkend gedrag en religie.
Tijdens de lessen worden de abstracte begrippen die nodig zijn om het menselijk handelen te duiden telkens concreet geïllustreerd aan de hand van actuele voorbeelden.

PSYCHOLOGIE

Eerst krijg je een kort overzicht van het studieobject, de onderzoeksmethoden en de diverse historische stromingen binnen de wetenschappelijke psychologie. Hierbij wordt in het bijzonder een vergelijking gemaakt tussen psychologisch inzicht als wetenschappelijke kennis en psychologisch inzicht als persoonseigenschap. Daarna komen een aantal thema's binnen de fundamentele psychologie aan bod: de biologische basis van het gedrag, perceptie, geheugen, taal.
De cursus eindigt met colleges over toepassingen van de psychologie: het testen van mentale vaardigheden, het meten van persoonlijkheidsverschillen, psychopathologie, psychotherapieën, en sociale psychologie.

WIJSGERIGE ANTROPOLOGIE

Met de ontwikkeling van het evolutionaire denken als rode draad onderzoek je de verschillende wijsgerige problemen die betrekking hebben op de wetenschap en wijsbegeerte van de mens en confronteer je die met het pre- of niet-evolutionaire gedachtegoed.
Eerst komen de belangrijkste thema's uit de geschiedenis van de wijsgerige antropologie aan bod, evenals de voornaamste stromingen en personen.
De klemtoon ligt op de constructie van mensbeelden en de manier waarop ze ethische, ideologische, politieke en andere mogelijke consequenties hebben.
Vervolgens focus je op Darwins invloed op de 19de- en 20ste-eeuwse wijsbegeerte, waarbij thema's aan de orde zijn zoals het mind-body-probleem, de aard van het bewustzijn, de plaats van de mens in de natuur en de kosmos, de verhouding natuur/cultuur, de verhouding altruïsme/egoïsme enz.
Verder onderzoek je de wijsgerig-ethische, wetenschappelijke en levensbeschouwelijke discussies die zich situeren rond actuele stromingen zoals bv. evolutiepsychologie en gedragsgenetica.
Gaandeweg analyseer je de relevantie van de wijsgerige antropologie voor diverse ethische problemen binnen de geneeskunde en een aantal andere levenswetenschappen.

STATISTIEK I

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- methodologische aspecten van onderzoek;
- beschrijvende statistiek;
- associatiematen;
- lineair regressiemodel;
- kansverdelingen;
- statistisch schatten;
- statistisch toetsen.

PEDAGOGISCHE BASISBEGRIPPEN EN CONTEXTEN

Je maakt kennis met een verzameling aan thema's die onderdeel zijn van het vakgebied van de pedagogiek. Het gaat om actuele thema's die de kern raken van waar het in pedagogiek om gaat. Op die manier krijg je een beeld van het soort vraagstukken waarmee je als pedagoog geconfronteerd wordt. De thema's die aan bod komen, zijn onder meer kinderrechten, armoede, migratie, radicalisering en burgerschap.
Je krijgt ook een introductie in de grondslagen van het pedagogisch denken. De thema's worden benaderd op een manier die verder reikt dan de beeldvorming in de dagelijkse praktijk of de populaire media. Op die manier maak je kennis met de grondslagen van het pedagogisch denken zonder dat die expliciet worden gemaakt. Het leert je te kijken en te denken voorbij het vanzelfsprekende en het zet aan tot een rijke verbeelding van de opvoeding en het onderwijs.

ONDERWIJSKUNDE: PRAKTIJK, ONDERZOEK EN BELEID

Verschillende perspectieven komen naar voren in dit opleidingsonderdeel: Om leren en instructie te bevorderen wordt in een maatschappelijke context een 'onderwijssysteem' opgezet. Je krijgt een systematische inleiding in de historische ontwikkeling van de systemen in Vlaanderen en hoe ze zich nu uitgekristalliseerd hebben. Via praktijkopdrachten zet je voorgestructureerde onderzoeksactiviteiten op met kinderen, jongeren en/of volwassenen.
Bijvoorbeeld: een onderzoek naar veilig internetgebruik bij lagere schoolkinderen, een onderzoek naar de tevredenheid van bezoekers in een museum, een onderzoek naar de mate waarin leerkrachten zelf EHBO-technieken beheersen, het effect van mind-mapping enz.
Je werkt in groep, voert de onderzoeksactiviteiten uit, leert rapporteren en communiceren over het onderzoeksopzet en -resultaten van de groep.

ORTHOPEDAGOGIEK: PRAKTIJK, ONDERZOEK EN BELEID

Startpunt is de historische en maatschappelijke situering van de voornaamste orthopedagogische werkvelden, zoals de zorg en ondersteuning voor personen met een beperking, de bijzondere jeugdbijstand, het onderwijs voor kinderen met leer- en functiebeperkingen, de hulpverlening aan personen met alcohol- of drugproblemen. Naast een schets van de organisatie van die werkvelden en een eerste kennismaking met de praktijk, gaan we in op belangrijke evoluties op elk van die domeinen, zoals de vermaatschappelijking van de zorg, integrale jeugdhulpverlening, het kwaliteitsdenken, vraaggestuurde zorg en kwaliteit van leven ...

SOCIALE AGOGIEK: PRAKTIJK, ONDERZOEK EN BELEID

Dit opleidingsonderdeel relateert basisbegrippen uit de sociale agogiek (o.a. de verzorgingsstaat, sociale voorzieningen, sociale rechten, sociale probleemdefinities) aan praktijk, onderzoek en beleid.
Je bestudeert hoe de basistechnieken van de verzorgingsstaat sociaal gedragen worden (bv. in concepten van gesubsidieerde vrijheid, overlegeconomie, social profit) en hoe ze beleidsmatig georganiseerd worden (bv. federale vs. gemeenschaps- en gewestbevoegdheid, met nadruk op de beleidsdomeinen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin enerzijds en Cultuur, Sport en Vrije Tijd anderzijds).
Je relateert de verworven inzichten ook aan concrete beleidscasussen in de vermelde domeinen.

De afstudeerrichting orthopedagogiek heb ik pas gekozen op de momenten dat ik moest kiezen. Daar stond ik in het eerste jaar bachelor nog niet bij stil. Ik heb de eerste twee jaar dan ook de vakken rond onderwijskunde en sociale agogiek ernstig genomen. Op universitair niveau leer je met een andere bril naar iets kijken. Reflecteren en een metapositie innemen zijn dan ook belangrijke zaken.

Ines, masterstudente

© Hilde Christiaens

WEEKSCHEMA EERSTE JAAR

Dit weekschema geldt als model, wijzigingen kunnen elk jaar voorkomen.
Het schema biedt een overzicht van de hoorcolleges per semester. De hoorcolleges zijn gericht op het bijbrengen van de theorie.
Naast de lessen in grote groep zijn er voor sommige vakken (bv. Statistiek I) ook nog practica of oefensessies in kleinere groepen. De sessies vinden niet elke week plaats en je moet op voorhand inschrijven voor de groepen. Voor andere vakken zul je naast de hoorcolleges ook groepstaken moeten maken of online opdrachten moeten uitvoeren. Meer informatie over de extra lessen en taken wordt steeds gegeven in de eerste les.

SEMESTER 1

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8:30 u		Sociale agogiek			
9 u					
10 u					
11 u					
12 u					
13 u	Onderwijskunde		Statistiek I		Psychologie
14 u					
15 u		Orthopedagogiek TOT 19.00 U.			
16 u					
17 u					
18 u					

SEMESTER 2

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8:30 u		Onderwijskunde: praktijk, onderzoek en beleid			Pedagogische basisbegrippen en contexten
9 u					
10 u					
11 u					
12 u					
13 u	Sociale agogiek: praktijk, onderzoek en beleid				
14 u					
15 u					
16 u	Sociologie TOT 19.00 U.		Wijsgerige antropologie TOT 19.00 U.	Orthopedagogiek: praktijk, onderzoek en beleid TOT 19.00 U.	
17 u					
18 u					

Toelating
Een diploma van het secundair onderwijs geeft rechtstreeks toegang tot een bacheloropleiding (behalve voor de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde). Wie hierover niet beschikt, neemt best tijdig contact op met de afdeling Studieadvies voor meer informatie over afwijkende toelatingsvoorwaarden.

Bepaalde diploma's van het hoger onderwijs (een professioneel of academisch bachelordiploma), krijgen toegang tot de masteropleidingen via een schakel- of voorbereidingsprogramma. Voor informatie over die specifieke programma's kan je terecht bij de afdeling Studieadvies of op de faculteit.

© Hilde Christiaens

IETS VOOR MIJ

Het onderwijs aan de Vlaamse universiteiten is al geruime tijd in beweging. Een competentiegerichte manier van lesgeven krijgt steeds meer aandacht. Als universiteitsstudent word je benaderd als actieve en kritische kennisproducent. Tijdens je opleiding ontwikkel je de noodzakelijke basisvaardigheden om zelf kennis te creëren in complexe situaties.
Het wetenschappelijk onderzoek vormt hierbij steeds het vaste referentiekader en toont aan hoe ingewikkelde problemen vanuit een wetenschappelijke invalshoek benaderd kunnen worden.

ACADEMISCH COMPETENT?!

Ben je 'academisch competent'? Of anders gezegd: is universitair onderwijs iets voor jou? Het antwoord daarop is niet simpel. Intelligentie (zoals die nu wordt gemeten met bepaalde instrumenten) is slechts tot op zekere hoogte bepalend voor het al dan niet slagen aan de universiteit. Hoewel een bepaald niveau van intelligentie noodzakelijk is, gaat de redenering 'hoe intelligenter, hoe beter de resultaten' niet op. Dat heeft te maken met het feit dat, zodra je een bepaald intelligentieniveau bereikt hebt, andere factoren een sterke rol spelen: je persoonlijkheid, je studiegedrag en studiestrategie. Met dat laatste bedoelen we de technieken die je gebruikt om grotere stukken leerstof te verwerken. Daarnaast spelen inzet, motivatie en zelfvertrouwen (studeergedrag) een grote rol: een doordachte studiekeuze en de bereidheid om hard en regelmatig te studeren, zijn belangrijke garanties voor een succesvolle studie. Ook persoonlijkheidsfactoren die te maken hebben met aanpassingsvermogen, realiteitszin, emotionele stabiliteit … oefenen een niet te onderschatten invloed uit. Die combinatie van factoren bepaalt dus of universitaire studies succesvol zullen zijn.

De Universiteit Gent ontwikkelde een online studiekeuze-instrument dat niet alleen je interesses maar ook de noodzakelijke competenties bevraagt. SIMON geeft je persoonlijk advies op basis van een reeks tests en vragenlijsten. Je krijgt een antwoord op twee belangrijke vragen: "welke opleidingen sluiten aan bij mijn interesses?" en "wat zijn mijn slaagkansen in de opleidingen die mij interesseren?".

Test je interesses en vaardigheden op
www.vraaghetaansimon.be

PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN INHOUDELIJK

MENSENKENNIS

Als pedagoog bestudeer je de mens op een fundamentele manier en verzamel je zo mensenkennis.
De mensenkennis die we opdoen uit onze dagelijkse omgang met mensen, is doorgaans echter zeer subjectief. Wat we opmerken en registreren, hangt af van wat voor ons opvallend, belangrijk of bedreigend is. Zo gebeurt het dat het beeld dat we van iemand hebben, niet overeenkomt met wat anderen ervaren hebben.
Pedagogische wetenschappen als wetenschappelijke discipline draagt daarentegen de objectiviteit van de waarneming hoog in het vaandel. Dat veronderstelt een kritische houding tegenover de gebruikte onderzoeksmethodes en ook tegenover jezelf.

PEDAGOGISCHE HOUDING EN VAARDIGHEDEN

Tijdens de opleiding Pedagogische wetenschappen worden allerlei attitudes en vaardigheden aangescherpt. Als beginnende pedagoog beschik je best over een levendige belangstelling voor anderen: voor kinderen en ouderen, voor individuen en groepen evenals voor het gehele maatschappelijke gebeuren. Geduldig kunnen omgaan met kinderen en andere leeftijdsgroepen is een evidente basisvaardigheid.
Je hebt voorts ook een grote maatschappelijke interesse en een permanente bereidheid tot bijscholing. Op die manier ben je in staat om in te spelen op de nieuwste ontwikkelingen in het beroepsveld, bv. op vlak van ICT en de zogenaamd nieuwe maatschappelijke problemen. Dergelijke uitdagingen ga je als pedagoog uiteraard niet alleen aan: teamspirit is nodig om samen met collega's uit de eigen of andere disciplines op zoek te gaan naar bevredigende oplossingen.

STATISTIEK

Toekomstige pedagogen hebben vaak geen al te grote voorliefde voor wiskunde. Hoewel pure wiskunde niet in het studieprogramma voorkomt, vormt statistiek wel een belangrijk onderdeel. De cursus omvat een geheel van methodes om op een wiskundige manier resultaten van tests, observaties, enquêtes … te verwerken, waaruit je controleerbare besluiten kunt trekken.
Normaal gesproken volstaat de voorkennis wiskunde uit het secundair onderwijs om de statistische opleidingsonderdelen met succes te volgen.

Ik ben heel tevreden dat ik eerst een opleiding aan de hogeschool gevolgd heb. Hierdoor heb ik eerst wat meer van de praktijk kunnen proeven om dan meer in te gaan op de theoretische kant. Het schakeljaar was heel zwaar, daar had ik amper nog tijd voor hobby's. Nu kan ik het al beter combineren.

Fleur, masterstudente

Voor meer informatie over de voorbereidende initiatieven kun je terecht op: www.studiekiezer.ugent.be.

Selecteer de opleiding en je vindt toelichting en praktische details onder de rubriek 'Vlot van start'.

Diversiteit
De UGent is een geëngageerde en pluralistische universiteit die open staat voor alle studenten ongeacht hun levensbeschouwelijke, politieke, culturele en sociale achtergrond. Allerlei initiatieven zijn ontwikkeld voor studenten die om een of andere reden extra ondersteuning nodig hebben. Dat kan gaan over: taalondersteuning Academisch Nederlands, een voortraject voor buitenlandse studenten, coaching en diversiteit, toegankelijkheid van gebouwen … Voor elke specifieke situatie wordt ondersteuning op maat uitgewerkt. www.ugent.be/diversiteitengender

STUDIEONDERSTEUNING

Beginnen aan universitaire studies betekent een grote verandering en aanpassing. De groep studenten waarin je terechtkomt is groter en de hoeveelheid leerstof omvangrijker. Als student moet je bijgevolg beschikken over een flinke portie zelfstandigheid en doorzettingsvermogen. Dat is niet voor iedereen even gemakkelijk. Allerlei initiatieven bieden je ondersteuning bij dat proces.

ONDERWIJS

Studeren begint in de les. In de lessen verneem je wat er van je verwacht wordt en hoe dat geëvalueerd zal worden. Je krijgt extra uitleg en illustraties die je inzicht zullen bevorderen. Je kunt vragen stellen aan de lesgevers (voor, tijdens en na de colleges) of aan de assistenten. Voor ieder vak is er een specifiek begeleidingsaanbod: vraagbaak, werkcolleges, spreekuren, computeroefeningen … Hier verloopt de ondersteuning in kleinere groepen of zelfs individueel. De Universiteit Gent beschikt ook over een digitale leeromgeving, Minerva. Op die manier kun je op elk moment van de dag lesmateriaal of leeropdrachten bekijken of downloaden, opdrachten inleveren, online toetsen maken, communiceren met je lesgever, medestudenten en het monitoraat … Een pc met internetaansluiting volstaat om in de digitale leeromgeving te stappen. Dat kan via je eigen pc thuis of op kot, of in één van de pc-klassen van de Universiteit Gent.

MONITORAAT

Het monitoraat van de faculteit is een vertrouwelijk en vlot toegankelijk aanspreekpunt voor alle studenten. De studiebegeleiders en trajectbegeleiders van het monitoraat nemen initiatieven om het studeren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

DE STUDIEBEGELEIDERS

- begeleiden een aantal vakken in het eerste jaar bachelor inhoudelijk, je kunt bij hen terecht met vragen over de leerstof;
- bieden individuele en/of groepssessies aan over studiemethode en studieplanning, examens afleggen, evalueren en bijsturen … en zijn dus het aanspreekpunt voor al je vragen rond studieaanpak;
- helpen je zoeken naar oplossingen voor zaken waardoor je studie minder wil vlotten (concentratieproblemen, faalangst, uitstelgedrag …).

DE TRAJECTBEGELEIDERS

- geven je individueel advies over je persoonlijk studietraject en studievoortgang;
- begeleiden en geven informatie bij de keuzemomenten tijdens je studieloopbaan (afstudeerrichting, minor/major ...), mogelijkheden i.v.m. GIT (geïndividualiseerd traject), aanvragen van een creditcontract, spreiding van studies, combineren van werken en studeren enz.;
- helpen je bij heroriëntering (overstap naar andere opleiding).

AFDELING STUDIEADVIES

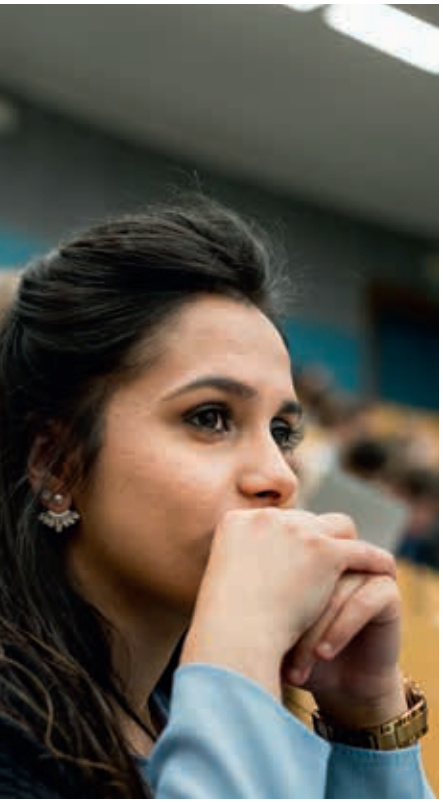
De afdeling Studieadvies is het centrale aanspreekpunt van de Universiteit Gent voor informatie en advies over de diverse aspecten van de studieloopbaan zowel voor, tijdens als na je universitaire studie. Je kunt er ook terecht voor begeleiding bij specifieke studieproblemen en persoonlijke/psychologische problemen. In onderling overleg wordt dan een begeleiding opgestart of word je begeleid doorverwezen. Je kunt er terecht voor een individueel gesprek en ieder semester zijn er groepstrainingen, o.a. over faalangst, uitstelgedrag en efficiënt studeren.

Het Aanspreekpunt student en functiebeperking voorziet specifieke begeleiding en ondersteuning van studenten met een functiebeperking.
www.ugent.be/functiebeperking

© Hilde Christiaens

INTERNATIONALISERING

Een uitwisseling is een unieke kans. Je werkt een deel van je studieprogramma af aan een buitenlandse partnerinstelling en je vakken worden integraal in rekening gebracht aan de UGent zodat je geen studievertraging oploopt. Zo geef je een extra dimensie aan je studie en behaal je een Vlaams diploma met internationale allure.

Universitaire studies houden meer in dan het verwerven van academische kennis en vaardigheden. Tijdens je studies word je klaargestoomd om te functioneren in een mondiale maatschappij en arbeidsmarkt. Een internationale ervaring, in de brede zin van het woord, maakt dan ook inherent deel uit van je opleiding aan de UGent:

- je komt in contact met buitenlandse lesgevers en sprekers
- je volgt les samen met internationale medestudenten
- je verwerkt leerstof uit anderstalige cursussen
- je brengt een periode door aan een buitenlandse universiteit
- ...

INTERNATIONALE UITWISSELING

Het meest bekende uitwisselingsprogramma is **Erasmus**, waarbij je een beurs krijgt om te studeren aan één van de zorgvuldig geselecteerde Europese partneruniversiteiten.

De faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen heeft al een lange traditie studenten kansen te bieden om een deel van hun curriculum aan een buitenlandse universiteit te volgen. Verschillende vakgroepen zijn betrokken bij structurele akkoorden met collega's die wereldwijd tot de top van hun vakgebied behoren. Die traditie leidt ook tot een grote docentenmobiliteit: regelmatig komen buitenlandse professoren gastcolleges in Gent verzorgen. Voor nieuwe initiatieven staan medewerkers permanent in contact met de afdeling Internationale Betrekkingen van de Universiteit. Die samenwerking leidt niet alleen tot beurzen voor verblijf, maar ook tot intensieve programma's en de uitbouw van vernieuwende internationale curricula.

Concreet betekent het dat je vanaf het 3de jaar bachelor naar het buitenland kunt trekken. Dat kan zijn voor het volgen van opleidingsonderdelen, maar ook in het kader van de stage of de masterproef. De faculteit heeft momenteel akkoorden met een 70-tal gastuniversiteiten binnen Europa. Je krijgt informatie over de uitwisselingsmogelijkheden via een infosessie in het jaar voorafgaand aan de mobiliteit. Je kunt steeds contact opnemen met internationalisering.PP@ugent.be.

Ook buiten Europa bieden zich steeds meer mogelijkheden aan, vooral in het kader van de stage. In de pedagogische wetenschappen kun je bijvoorbeeld stage lopen in Zuid-Afrika, Ecuador, Vietnam, China, Oeganda ...

VOORBEREIDING EN BEGELEIDING

Uiteraard vertrek je niet onvoorbereid op een buitenlands avontuur. Je kunt deelnemen aan infosessies of een beroep doen op persoonlijke begeleiding. Ben je nieuwsgierig? Hou de 'International Days' en de infosessies van je opleiding in de gaten. Kennis van de taal van jouw gastland is niet onbelangrijk. Het Universitair Centrum voor Talenonderwijs richt intensieve cursussen in voor de belangrijkste talen (ook in de zomervakantie). Zo kun je gemakkelijk contacten leggen en het zal je ook op academisch vlak op weg helpen.

MEERWAARDE

Europees onderzoek toont aan dat een buitenlandse studie-ervaring een gunstig effect heeft op je zelfvertrouwen, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Er is ook een positieve impact op je latere carrière: je vindt sneller werk en je krijgt betere kansen tijdens je beroepsloopbaan. Een internationale uitwisseling betekent meteen een enorme boost voor je talenkennis: je kennis neemt toe en je krijgt vertrouwen om een andere taal te gebruiken.
Meer info: www.ugent.be/buitenland.

Enkel lof over mijn Erasmusuitwisseling! Mijn Engels is heel veel verbeterd. De studiemethode in het buitenland vond ik ook echt goed. Tijdens het jaar moet je veel artikels lezen, presentaties geven en rapporten schrijven.

Céline, masterstudente

© Stad Gent

FACULTAIRE STUDENTEN-VERENIGINGEN

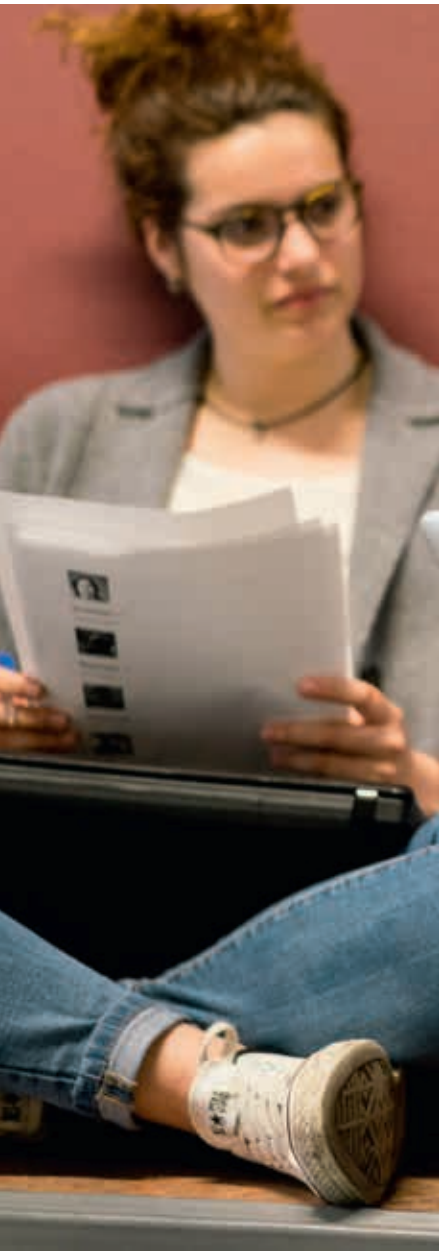
Aan de UGent is er een uitgebreide inspraakmogelijkheid voor studenten. In de meeste commissies en raden is er een zitje voorzien voor de student. Ook binnen de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen is dat het geval.

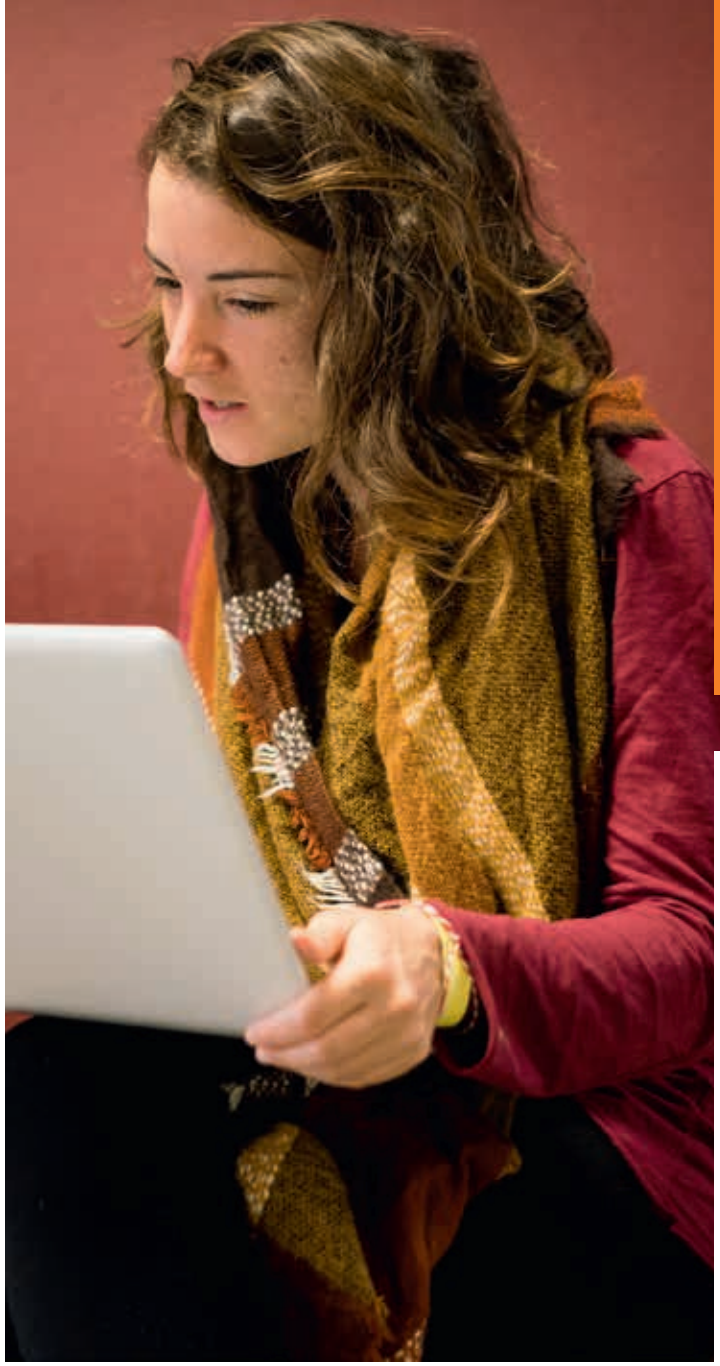
STUDENTENRAAD PPSR

De PPSR (Psychologische en Pedagogische StudentenRaad) wil de krachten van de verschillende studentenvertegenwoordigers bundelen en op elkaar afstemmen. Ze wil meteen ook de democratische binding met de basis (= alle studenten) onderhouden en verbeteren.
Binnen de grote groep van de Facultaire Studenten-Raden (FSR) is de PPSR erkend door de GSR (Gentse StudentenRaad), die de studentenvertegenwoordiging aan de gehele universiteit overkoepelt.
De studentenvertegenwoordiging heeft in het verleden al meermaals zijn nut bewezen, zoals bij het uitbreiden van de openingsuren van de bibliotheek, de bespreking van de programma-hervormingen enz.
In het begin van het academiejaar wordt bekendgemaakt waar en wanneer de eerste bijeenkomst plaatsvindt. Als student van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen ben je – evenals op alle vergaderingen van de PPSR – van harte welkom.

VLAAMSE PSYCHOLOGISCHE EN PEDAGOGISCHE KRING

Het VPPK (Vlaamse Psychologische en Pedagogische Kring) is de faculteitskring voor de studenten van de faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen. Hoofddoel is de relaties tussen de studenten onderling te bevorderen zowel op een studiegerichte als op een studentikoze manier. De studentenvereniging organiseert elk jaar een aantal activiteiten op feestelijk, sportief, cultureel en studievlak. Elke maandag vindt er een clubavond plaats in het clubcafé. Daarnaast staat het VPPK ook in voor de boekenverkoop bij de start van het academiejaar.
Meer info: www.vppk.be

AAN HET WERK

De opleiding tot pedagoog biedt een ruime waaier van arbeidsmogelijkheden. Belangrijk hierbij is het feit dat de opleiding een evenwicht betracht tussen een algemene opleiding als 'pedagoog' en een zekere specialisatie, via de afstudeerrichtingen of majors. Hiermee sluit de opleiding aan bij ontwikkelingen in het werkveld zelf, waar – zonder afbreuk te doen aan de waarde van een zekere vorm van specialisatie – toch vooral een polyvalente pedagogische vorming gewaardeerd wordt. Die waardering geldt des te meer naarmate pedagogen meer en meer werkzaam zijn in multidisciplinaire teams. Rekening houdend met die polyvalentie, behoudt iedere afstudeerrichting een aantal accenten op beroepsvlak.

AFSTUDEERRICHTING PEDAGOGIEK EN ONDERWIJSKUNDE

Afgestudeerden in de richting **Pedagogiek en onderwijskunde** kunnen terecht in een zeer breed werkveld. Meestal nemen ze hierbij een coördinerende, plannings-, strategische, ondersteunende of onderzoeksrol in. Maar ook heel wat afgestudeerden combineren dat met de directe uitvoeringspraktijk. Afhankelijk van de plaats waar je werkt, ligt het accent meer op het ontwerpen van programma's, beleidsadvisering, begeleiding van leerkrachten of docenten, evaluatie en kwaliteitszorg, ondersteuning van scholen en instellingen of meer op het onderzoek.

Veel pedagogen komen terecht in die domeinen van de samenleving die iets te maken hebben met opvoeding. Zo kun je een plek vinden in opvoedings- en adviescentra, leerlingen- en ouderbegeleiding, in opleidingen voor vrijetijdsbegeleiders, in beleidsontwikkeling rond kind en gezin.

Het onderwijs biedt eveneens een grote waaier aan mogelijkheden, zowel op beleidsniveau als meer praktijkgericht. Er kan onder meer tewerkstelling zijn in begeleidingsdiensten voor scholen, de lerarenopleidingen, trainingscentra, uitgeverijen van educatieve (vaak elektronische) materialen, onderwijsbegeleidingsdiensten, centra voor permanente vorming, basiseducatie, centra voor leerlingenbegeleiding (CLB). Het takenpakket is dan ook heel ruim waaronder het ontwikkelen van een curriculum, productie van leermateriaal, het invoeren van onderwijsvernieuwingen (zoals ICT), kwaliteitscontrole van onderwijs, verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar leren en onderwijzen, het samenstellen van bedrijfsopleidingen …

Maar ook in andere sectoren vind je pedagogen terug: bv. in buurtwerking, stadsontwikkeling, in het ontwerpen en implementeren van mediaproducties …

AFSTUDEERRICHTING ORTHOPEDAGOGIEK

Voor afgestudeerden in de **Orthopedagogiek** bestaat het ruime werkveld voornamelijk uit diverse vormen van bijzondere ondersteuning van mensen: de zorg voor personen met een (functie)beperking, het buitengewoon onderwijs, diensten voor begeleid wonen, bijzondere jeugdzorg, onthaaltehuizen, opvangcentra voor jongeren enz.
Orthopedagogen staan in voor de diagnostiek van kinderen en jongeren in probleemsituaties. Ze zijn betrokken bij het voorlichten, adviseren en begeleiden van ouders en (beroeps)opvoeders en staan zelf in voor de uitvoering van een aantal orthopedagogische behandelingen.
Binnen de orthopedagogiek kunnen we verschillende werkterreinen onderscheiden.
Orthopedagogen werken in de (geestelijke) gezondheidszorg, zowel in de ambulante als (semi) residentiële gezondheidszorg, bv. kinder- en jeugdpsychiatrische instellingen. Orthopedagogen zijn ook werkzaam in de gehandicaptenzorg: in revalidatiecentra, activiteitencentra, instellingen voor kinderen/volwassenen met een (functie) beperking, dagverblijven voor kinderen en ouderen. Anderen verrichten taken op het gebied van leerlingenbegeleiding, ondersteuning van leerkrachten, schoolteams en schoolorganisaties bv. in scholen voor buitengewoon onderwijs, schoolbegeleidingsdiensten.

Met mijn diploma hoop ik creatief aan de slag te kunnen. Hiermee bedoel ik dat ik opensta voor vele soorten jobs, als ik mij maar creatief kan uiten. Een kritische blik en gezond verstand staan voor mij centraal.

Marie, masterstudente

Tevens zijn er orthopedagogen werkzaam binnen de jeugdhulpverlening en jeugdbescherming. Zij zijn o.a. verbonden aan (gezins)voogdij-instellingen, ambulante en residentiële behandelingseenheden.
Studenten die de major Lerarenopleiding volgen, bereiden zich veeleer voor om als orthopedagoog in het onderwijs te gaan. Als je die major kiest en ook de resterende studiepunten van de Specifieke Lerarenopleiding opneemt na de master, kan je bv. als lesgever in de orthopedagogiek terecht in het secundair (2de en 3de graad) en hoger onderwijs.

AFSTUDEERRICHTING SOCIALE AGOGIEK

Studenten die in het derde jaar bachelor voor de afstudeerrichting **Sociale agogiek** kiezen, stromen in de master door naar de opleiding Sociaal werk.
Voor de sociale agogiek bestaat het ruime werkveld uit diverse vormen van maatschappelijke dienstverlening. Sociaal agogen vind je bv. bij de gemeentelijke, provinciale of centrale besturen of bij semi-officiële diensten (VDAB, OCMW, Bijzondere Jeugdzorg). Agogen komen ook in het onderwijs terecht. Je wordt betrokken bij her- en bijscholingsinitiatieven en je bent uiteraard ook actief in het vormingswerk. Er zijn tot slot ook mogelijkheden in gesubsidieerde organisatie of privébedrijven.

ONDERZOEK

Voor alle pedagogen vormt het onderzoek een belangrijke afzetmarkt. Dat onderzoek kan kaderen binnen een academische context, maar is vaak ook opdrachtonderzoek voor o.a. de overheid in het kader van beleidsvoorbereiding. Voorbeelden hiervan zijn: onderzoek in het kader van sociale planning en/of jeugdwerkbeleidsplanning, onderzoek naar de kwaliteitszorg in voorzieningen, onderzoek naar de optimalisering van de kinderopvang, onderzoek naar de mogelijke ICT-toepassingen in het onderwijs enz.

TOEKOMST

Zoals we al opmerkten is het beroep van pedagoog in volle evolutie en tegen de tijd dat nieuwe studenten hun diploma van master behaald hebben, kan het arbeidsveld er weer anders uitzien.
Naarmate men op verschillende plaatsen in onze samenleving allerhande problemen wil oplossen, zullen specialisaties die nu nauwelijks of nog niet voorhanden zijn, meer en meer gevraagd worden.
Een tweede gegeven is de loskoppeling van diploma en de job, die meer dan vroeger een feit is geworden. Bij vacatures wordt minder vaak een specifiek diploma vereist. Er wordt een profiel uitgetekend van de kandidaat en wie hieraan het best beantwoordt, wordt aangeworven.
Voor dat soort polyvalente functies komen vaak zowel psychologen als pedagogen in aanmerking en beide profielen komen op hun beurt in concurrentie met afgestudeerden uit andere studierichtingen.
Talenkennis, sociale vaardigheid, leiderschapskwaliteiten, kennis van informatica en dergelijke zijn belangrijke troeven op de arbeidsmarkt.
Waar de directe tewerkstellingskansen in het algemeen veeleer beperkt zijn, heb je er alle belang bij om die richting te kiezen die je meent aan te kunnen en graag wil volgen. De kansen op een uiteindelijke tewerkstelling zijn groter voor iemand die met overtuiging een eigen richting is ingeslagen dan voor iemand die dat alleen uit opportunistische overwegingen doet.

© Hilde Christiaens

INFORMEER JE (GOED)!

Een opleiding kiezen in het hoger onderwijs is een boeiende zoektocht.
Hoe actiever je op zoek gaat, hoe meer je te weten komt – ook over jezelf!

WEBSITE STUDIEKIEZER

Kies de opleiding die bij je past! Met die boodschap richt de website zich tot alle studiekiezers. Je vindt er informatie over de inhoud van alle opleidingen van de UGent, het bijhorende studieprogramma, de toelatingsvoorwaarden, het studiegeld, de infomomenten, de voorbereidende initiatieven … Bovendien kun je ook zoeken op basis van interessegebieden. Die zoekfunctie maakt al een eerste selectie uit het aanbod van de UGent en helpt jou in je keuzeproces.
www.studiekiezer.ugent.be

STRAKS STUDENT AAN DE UGENT

INFOSESSIE HOGER ONDERWIJS VOOR LAATSTEJAARS EN OUDERS

Kom samen met je ouders naar de algemene infosessie over studeren in het hoger onderwijs. Je krijgt er uitleg over studeren aan de UGent, de studieaanpak, de flexibilisering, het leerkrediet, de studiekosten en huisvesting.
Inschrijven op www.ugent.be/straksstudent.

Datum zaterdag 19 november 2016, 10 u.
zaterdag 4 maart 2017, 10 u.
Plaats Ufo, Sint-Pietersnieuwstraat 33

OPEN LESSEN

Ben je nieuwsgierig naar hoe het er echt aan toe gaat tijdens de lessen aan de UGent? Dan kun je zowel in de herfst- als in de krokusvakantie een aantal Open Lessen bijwonen – samen met de eerstejaarsstudenten. Als bachelorstudent-voor-één-dag kom je op die manier 'proeven' van de sfeer aan onze universiteit.
Inschrijven op www.ugent.be/openlessen.

TRY-OUTS

Tijdens de Try-outs krijg je een voorproefje van het echte werk! Hoe moet je studeren aan de universiteit? Welke studievaardigheden zijn belangrijk? Je krijgt een opgenomen les te zien die niet gelinkt is aan een specifieke opleiding. Je gebruikt het bijhorende lesmateriaal en lost nadien examenvragen op. Zo ervaar je zelf hoe je aan de universiteit met leerstof aan de slag gaat en hoe je de leerstof zo efficiënt mogelijk kunt verwerken. De talrijke tips kun je al uittesten tijdens je laatste jaar secundair onderwijs.
Inschrijven op www.ugent.be/tryouts.

Datum zaterdag 26 november 2016, 10 u.-13 u.
dinsdag 11 april 2017, 10 u.-13 u. en 14 u.-17 u.
zaterdag 13 mei 2017, 10 u.-13 u.
Plaats Universiteitstraat 4

SID-INS

REGIONALE STUDIE-INFORMATIEDAGEN

In alle Vlaamse provincies zijn er studie-informatiedagen voor de laatstejaarsleerlingen secundair onderwijs. Ze worden georganiseerd door de Centra voor Leerlingenbegeleiding, op initiatief van het departement Onderwijs en Vorming van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Je maakt er kennis met de brede waaier aan studie- en beroepsmogelijkheden na het secundair onderwijs. De Universiteit Gent is op alle SID-ins aanwezig. Studieadviseurs en informanten uit de faculteiten beantwoorden er al jouw vragen.
www.onderwijs.vlaanderen.be/sidin

INFODAGEN

Stip alvast de datum van de infodag in je agenda aan: je krijgt uitgebreide informatie over het studieprogramma en de verwachtingen van de opleiding. Je kunt ter plaatse de cursussen inkijken en op een informele manier studenten, proffen en assistenten ontmoeten. Soms is er een rondleiding gepland of kun je een kijkje nemen in de laboratoria en/of praktijklokalen. Inschrijven vanaf 1 december op www.ugent.be/infodagen.

Datum zaterdag 18 maart 2017, 14 u.-17 u.
Plaats Henri Dunantlaan 2

Meer info:
www.ugent.be/studiekeuze

BACHELORBEURS

Kon je niet aanwezig zijn op de infodag? Dan biedt de Bachelorbeurs je nog een kans: je vindt er alle opleidingen samen en je kunt er vragen stellen aan medewerkers van de opleidingen en van de afdeling Studieadvies. De informatie is beperkter dan wat je te horen krijgt op de specifieke infodag.
www.ugent.be/bachelorbeurs

Datum Zaterdag 24 juni 2017, 10 u.-13 u. (doorlopend)
Plaats Aula, Voldersstraat 9

BROCHURES

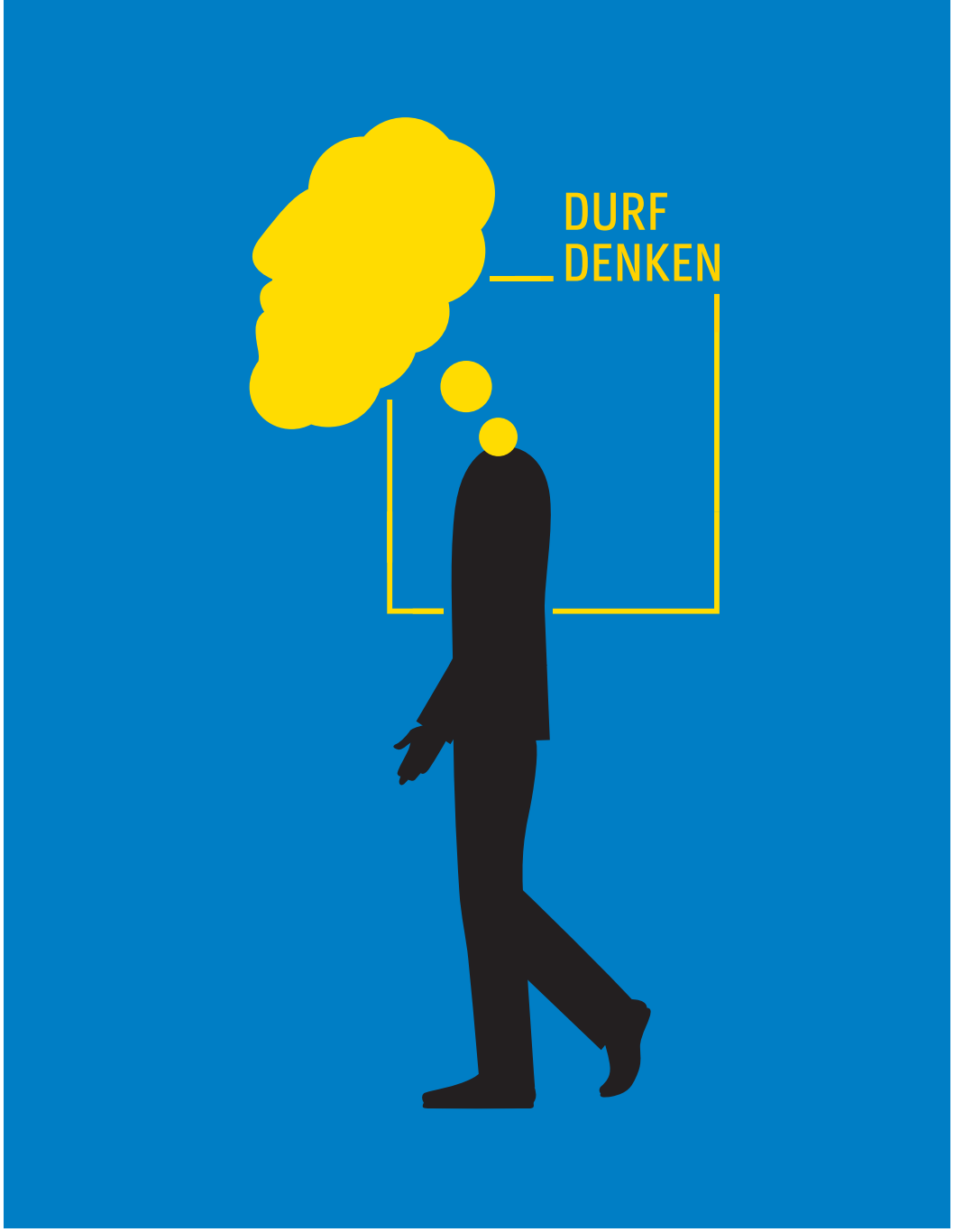
Er is een uitgebreid aanbod infobrochures beschikbaar:

- overzichtsbrochure van alle bacheloropleidingen
- brochure per bacheloropleiding
- online informatiefiche per masteropleiding
- *Straks student aan de UGent*: algemene kennismakingsbrochure voor de toekomstige student
- *Wonen aan de UGent*: info over huisvesting (nieuwe versie in december)
- *Centen voor Studenten*: info over studiefinanciering, sociaaljuridisch statuut … (nieuwe versie in maart)

Vraag brochures aan op www.ugent.be/brochures.

AFDELING STUDIEADVIES

Blijven er na een bezoek aan de SID-ins en infoactiviteiten en na het doornemen van de brochures nog vragen over of wens je een persoonlijk gesprek? De medewerkers van de afdeling Studieadvies staan ter beschikking van toekomstige studenten en hun ouders. Voor een uitgebreide babbel met een studieadviseur is het wel wenselijk vooraf een afspraak te maken.
www.ugent.be/studieadvies

STADSPLAN

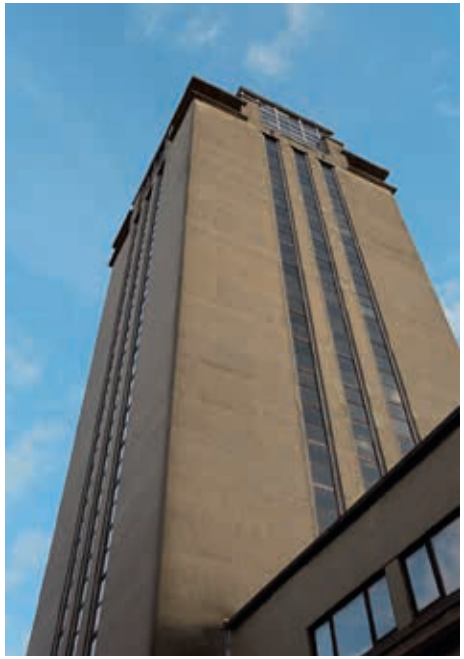
© Hilde Christiaens

3 Afdeling Studieadvies

28 Station Gent Sint-Pieters

3 8 9

Belangrijkste leslokalen eerste jaar bachelor Pedagogische wetenschappen

© Hilde Christiaens

FACULTEIT PSYCHOLOGIE EN PEDAGOGISCHE WETENSCHAPPEN

Brochures bacheloropleidingen Universiteit Gent:

1 Wijsbegeerte, Moraalwetenschappen
2 Taal- en letterkunde: twee talen
3 Toegepaste taalkunde: vertalen – tolken – meertalige communicatie
4 Oosterse talen en culturen: Arabistiek en islamkunde – China – India – Japan
5 Oost-Europese talen en culturen
6 Afrikaanse talen en culturen
7 Geschiedenis
8 Kunstwetenschappen
9 Archeologie
10 Rechten
11 Criminologie
12 Politieke wetenschappen, Communicatiewetenschappen, Sociologie
13 Psychologie
14 Pedagogische wetenschappen
15 Economie, Toegepaste economie, Handelsingenieur
16 Bestuurskunde en publiek management
17 Handelswetenschappen
18 Wiskunde
19 Fysica en sterrenkunde
20 Informatica
21 Chemie
22 Biologie
23 Biochemie en biotechnologie
24 Geologie
25 Geografie en geomatica
26 Burgerlijk ingenieur
27 Industrieel ingenieur: bouwkunde – landmeten – chemie – elektromechanica – elektrotechniek – automatisering – elektronica-ICT – informatica
28 Industrieel ingenieur: elektromechanica – elektronica-ICT – industrieel ontwerpen – elektrotechniek – automatisering / Campus Kortrijk
29 Burgerlijk ingenieur-architect
30 Bio-ingenieur
31 Industrieel ingenieur: land- en tuinbouwkunde – voedingsindustrie – biochemie
32 Industrieel ingenieur: biochemie – chemie – milieukunde / Campus Kortrijk
33 Geneeskunde
34 Tandheelkunde
35 Logopedische en audiologische wetenschappen
36 Biomedische wetenschappen
37 Lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen
38 Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie
39 Farmacie
40 Diergeneeskunde

Afdeling Studieadvies
Campus Ufo, Ufo
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31
studieadvies@ugent.be
www.ugent.be/studieadvies

200 JAAR
UNIVERSITEIT GENT

ASSOCIATIE
UNIVERSITEIT GENT